

Test:

SAAB 9000
CD 2,3,
TURBO
GRIFFIN

Notranjost: usnje, les in temeljitost

Električna centrala: kar se le da pri roki

Prtljažnik: velik in dvakratno povečljiv

SAFETY FIRST

Natanko tako! Šele za varnostjo potnikov so na vrsti zmogljivosti, udobje, natančnost, opazna prestižnost in dokajšnja mera samosvojosti. Takšen vrstni red je pri Saabu že dolgo v navadi ter povezan z zoprno visoko ceno. Zato so vozniki avtomobilov te znamke v (zavidljivi) manjšini. Pri nas pa jih skorajda ni.

bon jobs
slova le
znamke v
zavidljivi
manjšini.

Samosvoj je saab že zaradi črkovne oznake. Črki CD, ki ju druge avtomobilske tovarne rade uporabljajo za oglašanje plenitevje prepreke, pomenita v tem primeru kvečjemu »corpus delicti«, saj mora biti zaradi njiju takoj jasno, da saab 9000 ni kombi-limuzina, ampak limuzina s klasičnim zadkom ter ločenim prtljažnikom v njej. Z njo so januarja 1988 osrečili vse tiste kupce, ki jim vrata na zadku dotele znanega saaba 9000 – vsej prestižnosti navkljub – niso bila všeč.

Sicer pa: saab 9000 je na svetu že od leta 1984. Nastal je kot eden od četverčkov (v družbi z lancio themo, fiatom cromo in alfa 164) ter ostal predvsem saab. To pomeni švedsko jeklo, švedsko temeljitost in švedsko stilistično trmo. Pa tudi solidnost, obilo že omenjene varnosti in splošen posluh za razmerja med udobjem in voznim lastnostmi.

Saabi, ki prihajajo tako rekoč iz pod polarnega sija, so bili namejeni predvsem Američanom in, če se temu, kar ta tovarna zdaj doživlja, reče kriza, potlej so ameriške roke tiste, ki jo rešujejo. Ta hip pri saabu 9000 vpliva firme General Motors, oziroma njenega Opla, še ni čutiti. Ali je to dobro ali slabo, bo pokazal čas.

Saab 9000 CD je namreč še vedno zelo imeniten avtomobil. Čeprav prihaja iz tovarne, ki se odlično razume tudi na aeronavtiko, ni vzorno aerodinamičen. Je pa skladen, eleganten, skrbno odmerjen, nasi bo z zunanjimi ali notranjimi centimetri. Dolg nos čez prednji kolesi ni moteč, ker je privlačno zaobljen, zadek pa predvsem zaradi nežnega zavrhka na pregibu prtljažnega pokrova ne spominja pretirano na lancio themo.

Vrata se zajedajo v streho, vsi karoserijski deli so mojstrsko

staknjeni, bočne obrobe so tudi optično povsem logična povezava med odbijačema in notranjost vozila je le še nadaljevanje te prijetne pravilice. Testni avtomobil je nosil še dodatno ime »griffin«. To prihaja iz grške mitologije in pomeni letečega leva z orlovsko glavo. Povezava s Saabom je na dlani: okronani griffin je tudi v Saabovem znaku, ki so ga nekoč »sneli« z orožja južne švedske province, latinsko imenovane Scania. »Griffin«, napisan na saabu 9000 CD, pa pomeni predvsem tradicijo, napredek, nobleso, športnost, moč in v znanje. Tako pravijo v tovarni.

Pomeni pa tudi dolg seznam serijsko vgrajene opreme. Na primer zračno vrečo pred vozilom, zglajen orehov les v notranjosti, ročno šivanje usnje (z jambstenimi priveski) na sedežih in znotraj vrat, glasbeni stolp, tempomat, potovalni računalnik, klimatsko napravo z mikrofiltratom,

CD: limuzina
s štirimi vratimi

možnost vgradnje telefona, pa tudi trikročni zavorni sistem z ABS, TCS proti zdrsavanju gnanih kolies, katalizirani motorni izpuh s predgrevano sondijo lambda ter elektrificirane šipe v vratih, zunanjí ogledali, radijsko anteno in prednja sedeža, z njunim gretjem vred.

Saab griffin je poleg evkalipsno kovinsko zelene barve, kašne je bil testni avtomobil, na voljo še črn ali lemansko moder, vsakič s posebej izdelanimi lahkim petnajstcolske kolesnimi platišči.

Dopuščam možnost, da se vam kaj od naštetege zazdi odveč, ampak kdor sede v ta avto, se naglo premisli: vse skupaj, v paketu, ki se mu reče saab 9000 CD griffin, tvori celoto, ki jo je – na primer po dvotedenskem testu – težko spet pogrešati. Kajti saab 9000 CD ima že sam po sebi še eno veliko odliko: prostornost. Voznikov sedež, ki je tudi spominsko reguliran, omogoča povsem zeleno telesno lego, hkrati pa – tudi v skrajnem zadnjem položaju – dovolj prostora za sedenje na zadnji klopi. Vsa štiri vrata se odpriajo lahko in z velikimi koti; prednja sedeža sta odlična tudi glede bočne drže; zadnja klop je izdatna za tri in povsem udobna za samo dva

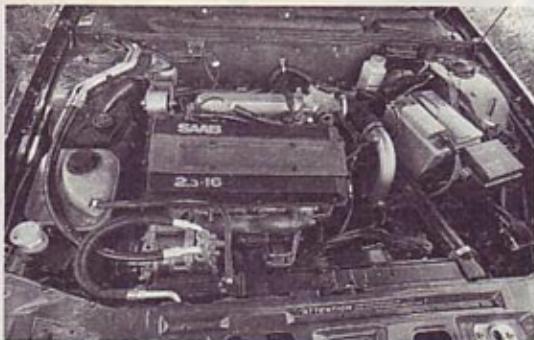
potnika (povrh tega je zložljiva in prevrtna z vrečo za daljše in ozke tovore); obdelava notranjosti je brezhibna; in kokpit, kakršen je, bi utegnil biti tudi v kakšnem lear-jetu. Saabovsko značilna je oblikovna povezava med armaturno ploščo z vsemi potrebnimi merilniki in sredinsko konzolo. Tako je pred očmi (ali le malce vstran), predvsem pa na dosegu rok vse, kar voznik potrebuje. Testnemu avtu sta – zradi tridelnega hi-fija manjkala le pepelnik (kar je načelno dobro) in vžigalnik (kar je načelno slabo, saj je bil avtomobil s tem prikrajan za notranji električni priključek). Vse drugo so gumbi in večidel vrtljiva stikala: logično razmeščena in logično označena; ter ponoči (letalsko) zeleno osvetljena.

Prostornost potniškega se seli tudi v prtljažni prostor. Tam je za 562 litrov normne praznine, pa še prikladni predali za drobnarje. Pokrov, zarezan med trapezoidne zadnje luči, se odpira povsem do odbijača, kar olajšuje dostopnost, dno pod pokrovom s posebnim zaticem pa skriva tudi rezervno kolo.

Ampak skrivnost tega saaba ni le v prijetni prostornosti in v dobre počutju. »Safety first« je namreč njegova povsem nevidna lastnost. Že samo limuzinska oblika je – v primerjavi s kombilimuzino – omogočila za tretjino večjo karoserijsko čvrstost. Hkrati pa Saabovi karoserijski konstruktorji temeljito obvladujejo tudi nadziranje udarcev vseh vrst, ki utegnejo prizadeti vozilo. Začeli so že pred davnimi leti, ko so tedanji saab 96 skitali po smučarskih skakalnicih. In dokazali, da znajo opravljati svoje (konstrukcijsko) delo. Tudi pri saabu 9000 CD so vsa absorpcijska mesta na karoseriji temeljito izračunana in prilagojena varnosti žive vsebine. Ne le na zadku in nosu. Tudi na bokih in še posebej ob sedežih. Te ojačitve sestavljajo debelejši in računalniško »zavozlani« kosi pločevine, temeljite strešne ojačitve v vsakih vrath posebej. Švedsko jeklo, pravijo v tovarni, dela čudeže. Kljub vsemu pravkar zapisanemu težu volila ni prav nič prizadeta.

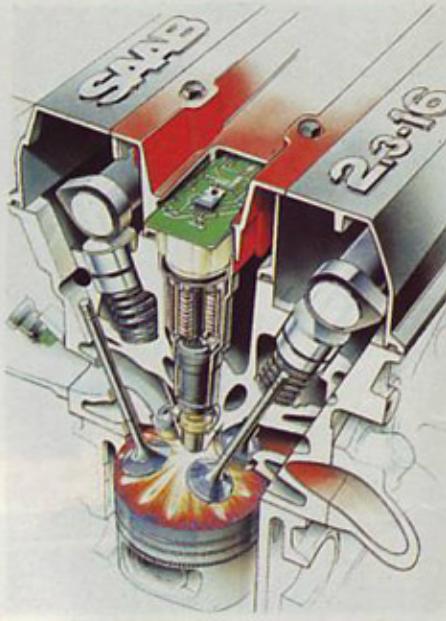
Nazaj, k oznaki avta! V njej pa je tudi 2,3 turbo. To pomeni 2,3-litrski motor in turbinski polnilnik zanj. Motor je prečno nameščen v nosu in poganja prednji kolesi (tudi to je saabovi notranjosti prijetno v prid). Motor je štirivaljnik, kajti Saab priskega na štirivaljne motorje: ker so lažji in po navoru ugodnejši od šestivalnikov. Jih je pa treba spremeti polniti in spremeniti ugledati. Oboje so v Trollkattau opravili brezhibno. Dodatnih tristo kubičnih centimetrov so – glede na do prej znani dvolitrski motor – dobili s podaljšanimi gibi batov. Potem so pritaknili dve dodatni gredi zoper tresljaje: namestili so jih visoko v sivi blok in kot tehnično ob vse štiri valje hkrati. Nato so vsakemu od valjev namenili po štiri ventile, ob dveh z verigami gnanih odmičnih gredah v lahki glavi. In nazadnje so primaknili še vodno hlajeni turbinski polnilnik s hla-

dilnikom polnilnega zraka ter s polnilnim tlakom 0,77 bara. Za vibrizgavanje goriva skrbi Boschova elektronika (LH-jetronic), za vžig pa Saabov neposredni vžigalni sistem (Direct Ignition), ki deluje brez razdelilnika in brez kablov, pa tudi brez posebnega vzdrževanja, jamči pa dvojno vžigalno napetost, ne glede na mraz, vlago in ostale vremenske okoliščine.

zato, ker je ta menjalnik uravnan na udobno dolga prestavna razmerja. In tretjič zato, ker sistem TCS v avtu preprečuje zdrsavanje gnanih koles, najs bi med speljavanjem ali pozneje, ko gre zgolj za dobro lego na cesti.

Samodejni menjalnik je morebiti resda malce grob, predvsem po ostrih in »vročih« vožnjah, a se vozniku vseeno prikupi; tudi zaradi prikladno sploščene in kratkogibne ročice z dvojnim zapornim sprožilom. Hkrati se avtomatički dobro podpogojo tudi odlične motorne zmogljivosti, ne glede na območje delovanja stroja. In navsezadnje je po saabovsko temeljito tudi podvozje tega avtomobila. Prednji kolesi sta optiri na vzmetni nogi in prečna vodila, zadnji pa na togo, ampak zelo lahko in skrbno vodenog (vodila so »razcepljena« vzdolžno pred premo in z njo) premo s Panhardovim drogom in s stabilizatorjem. Še najbolj vznemirljivo je razmerje med vzmetenjem in blaženjem koles. Med samo vožnjo je zaznati odlično dušenje udarcev z vozička in mehko, ki se limuzinskemu značaju tega avta dobro prileže. Toda ostra vijuganja izza volana in celo z drugih sedežev niso neverno zaznavna. Ampak, kdor gleda saab z zunanjosti, ta se drži za glavo. Vzmeti so tolikan mehke, blaženje pa tolikan nežno, da se karoserija nagiba dosti bolj, kot

Motorni ustroj: sredinske svečice, ovalni izgorevalni prostori, ravni bat in Saabov DI.

Motor: štirje valji, šestnajst ventilov, dve dodatni gredi in polnilnik.

bi se smela po meri športnosti, ki jo ta saab hoče razglašati. Čeprav: tudi največja ovinkarska izvajanja ostanejo le pri premočnih karoserijskih nagibih. Lege v celoti pa to prav nič ne skazi.

Zanesljiv ostane saab tudi med zaviranjem. Zavorni sistem z ABS je trikrožen: posebej za vsako od prednjih in za obe zadnji kolesi hkrati. Koluti ob vseh štirih kolesih prenesajo tudi večkratno mučenje, sledov pregrevanja nisem zaznal. In, če upoštevam še dovolj neposreden in servojačani volan, potem je s tem saabom mogoče tudi zelo hitro in spremno voziti.

Pa saab 9000 CD 2,3 turbo griffin ni za dirke! Saabovi časi Erica Carlssona in Stiga Blomquista so le še v knjigah o slavnih dogodkih. Tale saab je predvsem ugleden in uglažen avtomobil. O varnosti pri saabih pa tako ni bilo treba nikoli dvomiti.

Tekst: Martin Česenj
Foto: Srđan Živulović

Tehnični podatki

Motor: štirivaljni – štiritaktni – vrstni – nameščen spredaj prečno – vrtina in gib 90,0 x 90,0 mm – gibno prostorno 2290 kubikov – kompresija 8,5:1 – največja moč 147 kW [200 KM] pri 5000/min – srednja hitrost bata pri največji moči 15,0 m/s – specifična moč 64,2 kW/liter [87,3 KM/liter] – največji navor 300 Nm pri 2000/min – ročična gred v 5 ležajih – 2 odmični gredi v glavi (veriga) – 4 ventil za vsak valj – glava iz lahke kovine – elektronsko vbrizgavanje goriva (bosch LH-jetronic), vodno hlojeni turbinski polnilnik s hladilnikom polnilnega zraka (polnilni tlak 0,77 bara) – elektronski vžig (saab DII) – 2 dodatni gredi zoper tretljaje – vodno hlojenje 9,0 litra – motorno olje 4,5 litra – akumulator 12 V, 62 Ah – alternator 1070 W – uravnavani izpušni katalizator

Prenos moći: motor spredaj poganja prednjih koles – štiristopenjski samodejni menjalnik – položaji prestavne ročice: P-R-N-D-3-2-1 – prestavna razmerja: I. 2,315; II. 1,264; III. 0,897; IV. 0,665; vzvratna 2,586; diferencial 4,280 – plastična 6J x 15 – gume 195/65 R 15 V, kolodni obseg 1,99 m – hitrost pri 1000/min v IV. prestavi: 41,9 km/h

Voz in obese: limuzina – 4 vrata, 5 sedežev – samonosna karoserija, spredaj s pomožnimi okvirji – $C_x = 0,34$ – spredaj posamična kolesa, vzemlji nogi, prečna vodila, stabilizator – zadaj tega prema s po dvema naprej in s po dvema nazaj obmjenima vzdolžnina vodiloma, Panhardov drog, vijačne vzmeti, plinski teleskopski blazilniki, stabilizator – trikrožne zavore, kolutne za vsa štiri kolesa (spredaj posebej hlojene), servo, omejevalnik moči zadaj, ABS, mehanska ročna zavora na zadnjih kolesih – volan z zombato levijo, servo, prestava 17,9:1, 3,2 zavrljava od ene do druge skrajne točke.

Mere, zunanjje: dolžina 4780 mm – širina 1784 mm – višina 1420 mm – mednodna razdalja 2672 mm – kolotek spredaj 1522 mm, zadaj 1492 mm – rajdn krog 11,9 m – najmanjša razdalja od tal 155 mm – **notranje:** dolžina (od arm. plošče do zad. nosilnjala) 1750 mm – širina (komolci) spredaj 1510 mm, zadaj 1490 mm – višina (nad sedežem) spredaj 950 mm, zadaj 890 mm – vzdolžnica prednjih sedežev 910–1090 mm, zadnjih klopli 900–690 mm – premer volanskega obroča 390 mm – prtičnik (normno) 562 litrov – posoda za gorivo 66 litrov

Teže: prazno vozilo 1475 kg – dovoljena skupna teža 1960 kg – dovoljena teža prikolice z zavoro 1200 kg, brez zavor 700 kg – dovoljena obtežba strehe 75 kg

Zmogljivosti: (tovarna): največja hitrost 225 km/h – pospešek 0–100 km/h: 8,5 s – poraba goriva (ECE): 7,3/9,3/14,6 litra neosvinčenega bencina super na 100 km

Naše meritve**Največja hitrost**

226 km/h (IV. prestava)

Pospeški

0 – 60 km/h	4,1 s
0 – 80 km/h	6,2 s
0 – 100 km/h	8,8 s
0 – 120 km/h	11,7 s
0 – 140 km/h	15,4 s
0 – 160 km/h	20,5 s
0 – 180 km/h	29,0 s
1000 m z mesta	29,4 s (181 km/h)

Prožnost

Meritev s samodejnim menjalnikom ni mogoča.

Zavorna pot

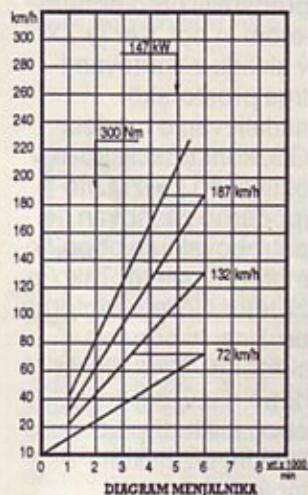
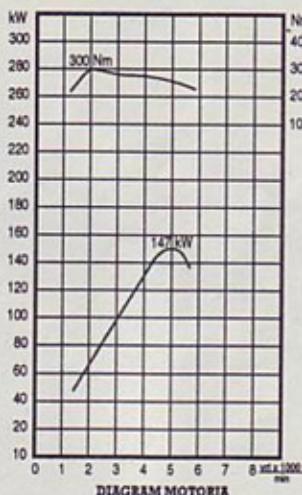
od 150 km/h	105,6 m
od 100 km/h	45,1 m

Natančnost merilnika hitrosti

kazalec 60,	resnično 56,6 km/h
kazalec 80,	resnično 77,0 km/h
kazalec 100,	resnično 97,7 km/h
kazalec 120,	resnično 117,8 km/h

Poraba goriva

testno povprečje	14,5 litra/100 km
------------------	-------------------

Hvalimo

- motor: zasnova in zmogljivosti
- prostost in počutje
- oprema
- lega na cesti
- končna obdelava
- prestižnost

Grajamo

- grob samodejni menjalnik
- volanski obroč (zaradi zračne vreče) ni nastavljen
- osrednja ključavnica ne obsega posode za gorivo
- razmeroma visoka prednja sedeža
- tako rekoč nedosegljiva polica pred prestavno ročico
- ni vžigalnika (mišljeno kot električni priključek)

Cena 720.000 ATS

(Swedcar, Avstrija)

MERITVE OPRAVLJENE S KOMPLETOM OMNI

BEBOP d. o. o.,
Tel. & Fax: 061/571-250

proizvaja prenosne računalniške sisteme OMNI in programsko opremo za računalnike PC razreda

BEBOP
OMNI